

Memòria del projecte
(annex II del compte Justificatiu)
Subvenció per al foment de les polítiques de participació ciutadana

Logo de l'ajuntament

Logo del procés (si n'hi ha)

NOM DEL PROJECTE

Pla de Participació de la Gent Gran de Sant Hilari Sacalm

Breu descripció del projecte

La Taula de Gent Gran de Sant Hilari impulsa el Pla de Participació de la Gent Gran amb l'objectiu de millorar la qualitat i les condicions de vida de les persones grans. El Pla s'ha elaborat de manera participativa, mitjançant un procés participatiu que ha comptat amb la implicació de personal tècnic, entitats i ciutadania del municipi.

Nom del municipi: Sant Hilari Sacalm

Nombre d'habitants del municipi: 5.758 habitants (Idescat, 2021)

Procés/projecte

Què s'ha fet?

(Indiqueu quin era l'objectiu)

Amb el Pla de Participació de la Gent Gran, l'Ajuntament ha obert un procés participatiu per conèixer la realitat de la gent gran del poble (quines són les seves necessitats), identificar accions que ajudin a guiar les polítiques locals en matèria de gent gran, millorar la qualitat de vida de les persones grans i promoure la seva participació en el poble. S'han treballat propostes per promoure un envelliment actiu i afavorir que les persones grans siguin protagonistes en la construcció del poble i en la definició de polítiques locals.

Per què s'ha fet?

(Justifiqueu el projecte)

El pla ha de permetre dissenyar polítiques locals per a la gent gran a partir de les seves visions i de les seves propostes. A partir dels debats, detecció de necessitats i propostes compartides aspirem a dissenyar polítiques més adaptades a la realitat i que donin resposta a les necessitats reals.

Qui ha participat en el procés?

(Ciutadania, entitats...)

En el pla de participació hi han participat principalment persones grans del poble, entitats i administracions que treballen amb aquest grup de població. S'ha fet un treball intens amb la Taula de Gent Gran que s'ha implicat activament en les diferents fases del procés participatiu, tant en el disseny de les accions (enquesta, sessió participativa) com en el seu desenvolupament i en la redacció de les accions. A la Taula hi ha representació política (govern i oposició), tècnica, entitats del tercer sector i empreses prestadores de serveis.

Amb quins recursos humans i materials s'ha portat a terme el procés?

- Suport de l'empresa externa La malla d'idees.
- Material comunicatiu i de difusió vinculat al procés (infografies, cartells).
- Programa Typeform per a fer l'enquesta a la gent gran.
- Plataforma Decidim per a informar del procés, enllaçar l'enquesta i publicar documentació.

Metodologia: com i quan

Quines han estat les fases del procés?

Les fases del procés i la metodologia utilitzada s'han adaptat a les propostes de la Taula de Gent Gran de Sant Hilari i són una mica diferents a la proposta metodològica inicial. Pensem que per garantir un bon funcionament del procés és important ser flexible i adaptar-se a la realitat del territori, i així s'ha fet en aquest cas. El principal canvi és en relació al Decidim: tot i que a la proposta inicial es va proposar utilitzar l'eina com un espai per a fer propostes, des de la Taula de Gent Gran es va valorar que no seria un canal adient per a la gent gran degut la bretxa digital existent i es va optar per utilitzar un qüestionari com a eina de dinamització (tant per conèixer la realitat de la gent gran sobre diferents temes com per identificar primeres propostes). Un altre canvi important és que s'ha introduït una enquesta a la gent gran a la fase de diagnosi.

Fase 1. Treballs previs. (Març-Maig 2022)

Inicialment, es va recopilar, organitzar i analitzar la informació disponible per elaborar una diagnosi prèvia (aproximació sociodemogràfica i mapes d'actors i recursos) i per altra banda, es va identificar els àmbits d'anàlisi, base per al disseny d'una enquesta dirigida a la gent gran del poble. També es va definir el rol de la Taula de la Gent Gran (que ha tingut un paper molt actiu al llarg del procés) i la imatge del procés i l'espai web (plataforma telemàtica Decidim).

Accions realitzades:

- Reunió de treball amb la Taula de Gent Gran (8 de març). Definició conjunta del pla de treball. Es va facilitar la documentació necessària per a iniciar l'elaboració del Pla (dades estadístiques disponibles, identificació de recursos i actors, etc.). A partir d'aquesta reunió, es va definir la guia del procés participatiu del Pla Local de la Gent Gran i el pla de comunicació (imatge, accions comunicatives).
- Consulta i anàlisi de documentació. Anàlisi de la documentació secundària proporcionada per la Taula; es van identificar els actors clau i els recursos existents al municipi en l'àmbit de la gent gran.
- Sessió de reflexió amb la Taula de la Gent Gran (29 de març). Contrast dels mapes d'actors i recursos, identificació dels temes clau per dissenyar una enquesta i primeres reflexions sobre la realitat de la gent gran del municipi (visió qualitativa de persones implicades a entitats, representants polítics i professionals de l'àmbit).
- Disseny d'una enquesta a la gent gran. El qüestionari es va elaborar a partir de dimensions i de temes. Es van combinar preguntes majoritàriament tancades amb algunes preguntes obertes. El contingut del qüestionari es va contrastar en una reunió amb la Taula de Gent Gran amb qui també es van definir les accions de dinamització per promoure la resposta de l'enquesta (28 d'abril). Prèviament a l'inici de la fase d'obertura, la Taula es va reunir per preparar la sessió informativa i inicial (18 de maig)

Fase 2. Diagnosi: Enquesta. (Juny-Juliol 2022)

L'objectiu d'aquesta fase era conèixer la situació de la gent gran del municipi mitjançant una enquesta autoadministrada a persones majors de 65 anys.

Accions realitzades:

- Sessió de presentació. El divendres 3 de juny a les 16h de la tarda es va celebrar una sessió informativa al Casal de la Gent Gran per presentar la Taula de la Gent Gran i el procés participatiu del Pla Municipal de la Gent Gran de Sant Hilari. L'acte va comptar amb la presentació de la regidora de gent gran, el regidor d'ERC, una representant de Càritas, la tècnica externa de participació ciutadana i la psicòloga comunitària del CAP. Hi van assistir una **setantena de persones** grans del poble. Al finalitzar la presentació, es van repartir enquestes en paper i membres de la Taula van ajudar a respondre enquestes digitals amb el suport d'una tauleta electrònica. La convocatòria de la sessió a través de carta personalitzada va ajudar a garantir l'èxit de convocatòria.
- Enquesta. Durant un període de tres setmanes (del 3 al 30 de juny) es va obrir el període per respondre l'enquesta. Des de la Taula es van fer diferents accions de dinamització per a promoure la resposta i garantir que fos una resposta plural i representativa de la gent gran del municipi. Es va comptar especialment amb voluntàries de Càritas (suport a la residència, diumenges de mercat) i amb la psicòloga comunitària. Es va fer difusió mitjançant roll-up, cartells, xarxes socials i Agenda. També es va instal·lar una carpa al mercat. En total, van contestar l'enquesta 118 persones a partir de 65 anys, aproximadament un 10% de la gent gran del poble. El 60% de les persones que van respondre són dones. Quant a l'edat, la meitat de les persones grans enquestades tenien entre 65 i 74 anys, el 32% entre 75 i 84 anys i el 21% més de 85 anys (un percentatge similar a la població de gent gran de Sant Hilari).
- Informe de resultats preliminar. Es va redactar un informe de resultats de l'enquesta i primeres visions, que es va contrastar amb la Taula de Gent Gran (reunió telemàtica l'11 de juliol). L'anàlisi de les respostes es va treballar en un taller participatiu amb gent gran del poble.

Fase 3. Pla d'Acció i retorn (Juliol-Octubre 2022)

L'objectiu d'aquesta fase era debatre i dissenyar propostes d'acció per millorar la qualitat de vida de la gent gran del poble.

Accions realitzades:

- Sessió participativa amb gent gran. El divendres 15 de juliol es va celebrar una trobada amb gent gran del poble per aprofundir amb els temes clau identificats en l'enquesta i pensar propostes d'acció. Hi van participar 15 persones.
- Reunió amb la Taula de Gent Gran 5. El 15 de setembre es va convocar una sessió de treball amb la Taula amb l'objectiu de contrastar les conclusions del taller participatiu i consensuar aquelles accions clau en els propers anys.
- Redacció de la primera versió del pla d'acció del Pla Municipal de la Gent Gran. El document es va contrastar amb la Taula de Gent Gran i es van prioritzar les accions. (11 d'octubre).

- Redacció del Pla Municipal de la Gent Gran. Per últim, es va consensuar el Pla de la Gent Gran que guiarà les polítiques locals per a la gent gran en els propera anys. La proposta principal va ser promoure la constitució d'una comissió o consell de gent gran com l'espai participatiu i deliberatiu de la gent gran del poble.

Fase 4. Retorn (Novembre 2022)

La darrera fase del procés participatiu del Pla Municipal de la Gent Gran consisteix en fer el retorn a la ciutadania i especialment a la gent gran que ha participat. Tota la documentació del procés estarà publicada al Decidim, també es farà difusió per xarxes socials. A finals d'any està previst aprovar el document per Ple.

Quins mecanismes i eines participatives s'han fet servir?

(Tallers, dinàmiques, suport d'eines TIC en el procés, etc.)

- Dinamització de les reunions de la Taula de Gent Gran en el marc del procés participatiu vinculat al Pla Municipal de Gent Gran.
- Enquesta a la gent gran de Sant Hilari (telemàtica i dinamitzada amb el suport de membres de la Taula de Gent Gran, destacant la implicació de les voluntàries de Càritas)
- Taller participatiu amb gent gran del poble. Dinamització d'una sessió participativa per treballar els temes més rellevants detectats en l'anàlisi dels resultats de l'enquesta, i per identificar propostes d'acció.

Quin ha estat el calendari o cronograma del procés?

(Inseriu el calendari o cronograma)

FASE	Accions	Març	Abril	Maig	Juny	Jul	Set	Oct
	Reunió 1 Taula Gent Gran							
	Guia metodològica i pla de comunicació							
	Mapa de recursos i d'actors							
	Reunió 2 i 3 Taula GG							
Diagnosi	Presentació pública Can Blat							
	Enquesta							
	Informe preliminar							
	Reunió 4 Taula GG							
Pla d'acció	Sessió participativa amb gent gran							
	Reunió 5 Taula GG							
	Redacció Pla Municipal de Gent Gran							
	Reunió 6 Taula GG							
Retorn	Definició del seguiment del Pla							
	Memòria justificació subvenció							

⚠ No empleneu aquest apartat si no hi ha accions innovadores o d'alineament a objectius de desenvolupament sostenible (ODS)

Originalitat o innovació en el procés participatiu
(fórmules innovadores d'implicació de la ciutadania)

Quines accions innovadores s'han implementat?

L'Ajuntament ha fet una aposta per la combinació de canals de participació (enquesta online i presencial, taller participatiu) amb l'objectiu d'arribar a diversitat de perfils de

població. Per primera vegada s'ha iniciat un procés participatiu amb la gent gran del poble per conèixer la seva opinió i pensar conjuntament propostes de millora.

Per què són innovadores?

S'ha introduït una nova eina de participació al municipi.

Com s'ha alineat el projecte amb els ODS 5,10,16 o 17?

ODS 5. Igualtat de gènere. S'ha vetllat per l'ús d'un llenguatge i una imatge inclusives i no sexistes i per la participació igualitària en les eines emprades.

ODS 10 Reducció de les desigualtats. El projecte ha incorporat diverses eines (enquesta, sessions de la Taula, taller participatiu) per arribar a tots els col·lectius que han estat implicats en el projecte. Hi ha hagut dificultats per arribar a les persones d'edat més avançada, tot i que s'ha anat a la Residència de Gent Gran. Les necessitats d'una persona de 65 anys no són les mateixes que una persona de més de 80 anys. Voluntat d'arribar a totes les franges d'edat i perfils de gent gran de Sant Hilari. La comissió o consell de gent gran resultant del procés participatiu pot ser l'espai que doni resposta a aquesta inquietud.

ODS 16. Pau, justícia i institucions sòlides. El procés ha estat transparent, tota la documentació generada ha estat accessible al portal Decidim. S'han obert diversos canals (enquesta online, enquesta presencial al carrer-residència de gent gran-CAP, taller participatiu, reunions de la Taula) per facilitar la participació de totes les persones interessades.

ODS 17. Aliances per aconseguir objectius. El fet de ser un procés participatiu impulsat per la Taula de Gent Gran (on hi ha representació tècnica, de l'equip de govern i de l'oposició) garanteix que es treballin les aliances entre els diferents actors implicats. Ara bé, és un espai tècnic i polític i es troba a faltar la participació de la gent gran, per això es treballarà per impulsar una comissió/consell que tingui un paper actiu i treballi de manera col·laborativa amb la Taula.

Pla de comunicació vinculat al procés participatiu

Quines són les accions comunicatives que s'han portat a terme?

En ser un municipi petit, s'ha utilitzat el boca orella amb persones clau del municipi i entitats com el Casal d'Avis, Càritas i els mateixos membres de la Taula de Gent Gran que han fet d'altaveus del procés. També s'ha fet difusió de les accions participatives (acte inicial, qüestionari i taller participatiu amb gent gran) a través de cartells, Agenda (que arriba a totes les llars), altaveu "patim, patam, patum" i la ràdio. La convocatòria de la reunió de presentació s'ha fet a través de carta personalitzada a totes les persones grans del poble (fet que explica l'elevada participació a l'acte).

Quin ha estat el calendari de les accions comunicatives?

El calendari les accions comunicatives coincideix amb les accions participatives, concretament:

- Finals de maig (inici del procés participatiu): Disseny cartells, notícia a xarxes i Agenda, carta personalitzada a totes les persones grans del municipi convidant a l'acte de presentació del procés participatiu del dia 3 de juny.
- Juny (enquesta): difusió mitjançant roll-up, cartells a equipaments, notícies a les xarxes socials, Agenda, ràdio i "pim, pam, pum". També es va instal·lar una carpa al mercat.

- Juliol (sessió participativa: notícies a les xarxes socials, Agenda, ràdio i “pim, pam, pum”, cartells a equipaments municipals i al CAP.
- Novembre: retorn de les conclusions del Pla a la ciutadania. Està previst aprovar el Pla al ple municipal de desembre.

Disseny del seguiment, retorn i avaluació

Com s'ha fet el seguiment del procés?

La Taula de Gent Gran ha fet el seguiment del procés participatiu que ha acompanyat la redacció del Pla. Ha tingut un paper actiu en la definició consensuada de la metodologia de treball (temes a treballar, disseny del qüestionari i del taller participatiu) i ha fet el seguiment de les accions desenvolupades. Per últim, ha consensuat les propostes d'actuació que es duran a terme en el municipi en matèria de gent gran, vetllant perquè siguin propostes realistes i eficients. Continuarà treballant per a promoure la posada en marxa dels projectes i avaluar el seu funcionament.

Amb quins indicadors s'ha avaluat?

- **Lideratge i coordinació del procés.** El procés participatiu ha estat liderat per la Taula de Gent Gran de Sant Hilari, una taula tècnica i política que s'ha reunit mensualment al llarg del procés i s'ha implicat en la coordinació, en els debats i en les accions participatives (per exemple, Càritas i el CAP van donar suport i dinamitzar les enquestes). En ser un projecte estratègic, hi ha hagut implicació tant de l'equip de govern com de l'oposició, fet que es valora molt positivament.
- **Els recursos destinats.** Es consideren suficients per donar resposta als objectius.
- **Diversitat de la participació.** S'han utilitzat diferents canals de comunicació i espais de participació, no s'ha arribat a tots els perfils de gent gran. Des de la Taula es van fer diferents accions de dinamització de l'enquesta per a promoure la resposta i garantir que fos una resposta plural i representativa de la gent gran del municipi. Va respondre l'enquesta un 10% de la gent gran del poble amb representació de diferents franges d'edat. Ara bé, al taller participatiu, hi van participar majoritàriament dones d'entre 65 i 75 anys, la majoria vinculades a entitats del poble. Quant al qüestionari,
- **Grau en què la informació ha arribat als potencials participants.** La informació s'ha fet arribar per diferents canals: ràdio, cartelleria, xarxes socials, boca – orella, pim-pam-pum. Pensem que ha arribat a les persones potencials participants.
- **Valoració de la pluralitat i la claredat de la informació rebuda.** S'han adaptat els materials per facilitar la comprensió.
- **Possibilitat dels participants de poder expressar les seves idees en els debats.** La dinàmica utilitzada al taller estava pensada per facilitar que totes les persones poguessin expressar les seves idees, i així va ser. No es va fer enquesta de valoració al final però sí que es van recollir valoracions qualitatives.
- **Grau de profunditat del debat.** Els debats tant del taller participatiu com de les reunions de la Taula de Gent Gran s'ha fet a partir de dades (resultats de l'enquesta) com de la identificació de discursos, que han facilitat aprofundir en diferents temes que afecten la gent gran de Sant Hilari.

*Memòria del projecte
(annex II del compte Justificatiu)
Subvenció per al foment de les polítiques de participació ciutadana*